Eduskunnan valtiovarainvaliokunta
Verojaosto

U 72/2016 vp
U 73/2016 vp
U 4/2017 vp

Lausunto komission ehdotuksista neuvoston direktiiviksi rajat ylittävän sähköisen B2C-kaupan nykyaikaistamiseksi ym.

U 72/2016 vp

EU-komissio esittää toimenpiteitä, joilla parannettaisiin verkkokauppayritysten arvolisäverokohtelua EU:ssa. Merkittävin olisi tavarakauppasääntöjen muutos, jonka mukaan tavaroiden määränpäävaltion veronmaksuvelvoite siirrettäisiin paikalliselta ostajalta myyjälle. Verkkokauppaa käyvät yritykset voisivat jatkossa myös hoitaa kaikki EU-maita koskevat alv-velvoitteensa yhdessä paikassa. Verkkokauppaa käyvien pienyritysten alv-sääntöjä muutettaisiin niin, että rajat ylittävän myynnin arvonlisäverotus hoidettaisiin yritysten kotimaassa, kun myynnin arvo on alle 10 000 euroa. Muut pk-yritykset soveltaisivat uutta yksinkertaisempaa menettelyä, kun rajat ylittävän myynnin arvo on enintään 100 000 euroa. Raja-arvoja voitaisiin soveltaa sähköisiin palveluihin jo vuonna 2018 ja tavaroiden verkkokauppaan vuoteen 2021 mennessä. Ehdotukselle torjuttaisiin lisäksi EU:n ulkopuolelta peräisin olevia arvonlisäveropetoksia, jotka voivat synnyttää kilpailuhaittoja.

Lausunto

SY kannattaa esitystä, joka yksinkertaistaisi rajat ylittäviä arvonlisäveromenettelyitä pk-yrityksissä. Tällä hetkellä verkkokauppiaiden on rekisteröidyttävä arvonlisäverovelvollisiksi kaikissa jäsenvaltioissa, jonne ne myyvät tuotteitaan, jos myynnin määrä ylittää kyseisen jäsenvaltion asettaman alarajan. Nykysääntelyä ja sen kustannuksia pidetään yhtenä suurimmista rajat ylittävän verkkokaupan esteistä ja uudistus toisi hyötyjä yrityksille ja myös EU-valtioille.

Verkkokauppaa varten vahvistettaisiin vuotuinen raja-arvo 10 000 euroa. Jos rajat ylittävä myynti alittaa tämän, yritys voisi edelleen soveltaa oman maansa arvonlisäverosääntöjä. Toinen raja olisi 100 000 euroa, jota sovel-

lettaisiin pk-yritysten arvonlisäverotuksessa. Näiden yritysten osalta yksinkertaistetaan sääntöjä, jotka koskevat mm. yritysten asiakkaiden sijoittautumispaikan määrittelyä. Yritykset voisivat antaa neljännesvuosittain yhden ilmoituksen kaikesta EU:ssa maksettavasta arvonlisäverosta ja hyödyntää arvonlisäveron keskitettyä palvelupistettä. Vastaava järjestelmä on jo käytössä sähköisten palveluiden, kuten matkapuhelinsovellusten myynnissä, ja menettelyn laajentaminen on kannatettavaa. Yritykset pitäisivät aina myös ensimmäisenä yhteyttä sen maan verohallintoon, jonne ovat sijoittautuneet, eikä jokainen jäsenvaltio, jossa yrityksellä on myyntiä, enää tekisi verotarkastuksia kyseiseen yritykseen.

Ehdotuksen mukaan myös säädetty vähäarvoisten tavaroiden maahantuonnin verovapaus poistettaisiin. Alle 22 euron lähetykset on tällä hetkellä vapautettu arvonlisäverosta, kun ne tuodaan EU:n ulkopuolelta. Tämä vääristää kilpailua, koska EU-maissa toimivien yritysten on maksettava arvonlisävero yleensä koko myynnistään. On myös arvioitu, että arvokkaiden tavaroiden arvoja ilmoitetaan todellista alempana tai kuvataan väärin tuontiasiakirjoissa. Ehdotus on siksi kannatettava.

Pidämme menettelyn uudistamista siten kokonaisuutena tervetulleena ja kannatettavana. Myös ehdotetut rajat ovat kannatettavia ja perusteltuja mm. sen seikan varmistamiseksi, että tavarat tulevat ylipäätään verotetuiksi jossain maassa. Tuonnin osalta on huolehdittava, että myös hallinnolliset ja esim. postia koskevat säännökset toimivat asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

U 73/2016 vp

Jäsenvaltioille annettaisiin mahdollisuus alentaa sähköisten kirjojen ja verkkolehtien arvonlisäverokantoja. Nykyisin säännöt antavat mahdollisuuden verottaa painettuja julkaisuja kuten kirjoja ja lehtiä alennetulla tai jopa nollaverokannalla. Näitä ei kuitenkaan voida soveltaa sähköisiin julkaisuihin, joihin on sovellettava yleistä verokantaa. Uudet säännökset sallisivat, mutta eivät velvoittaisi yhdenmukaistamaan sähköisiä julkaisuja ja painettuja julkaisuja koskevat verokannat. Uudistus on kannatettava.

U 4/2017 vp

Yksittäisille jäsenvaltioille annettaisiin mahdollisuus poiketa yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä siten, että määritetyn kynnysarvon ylittäviin kotimaisiin luovutuksiin sovellettaisiin tilapäistä yleistä käännettyä verovelvollisuutta. Menettelyllä pyrittäisiin puuttumaan ns. karusellipetoksiin.

Vaikka veropetosten torjuminen ja torjuntakeinojen kehittäminen on tärkeää, SY ei kannata käännetyn verovelvollisuuden laajentamista niiden hallinnollisten kustannusten vuoksi, joita menettely voisi aiheuttaa yrityksille. Yritysten tulisi osata toimia sekä käännetyn verovelvollisuuden että normaalisääntöjen mukaisissa tilanteissa ja myös mukauttaa järjestelmänsä tämän mukaisesti. Tämä lisäisi merkittävästi yritysten hallinnollista taakkaa.

Kuten myös valtioneuvoston kannassa todetaan, käännetty verovelvollisuus on poikkeuksellinen toimenpide, jota tulee hyödyntää vain erittäin rajoitetuilla petosherkillä aloilla, joilla ostaja on myyjää luotettavampi veron tilittäjä. Laajemmin sovellettuna se merkitsee luopumista arvonlisäverotuksen keskeisistä periaatteista. Menettely loisi mm. uusia riskikeskittymiä, koska vero tilitettäisiin valtiolle vasta myyntiketjun viimeisessä vaiheessa. Jos vero jätettäisiin tällöin tilittämättä, valtio menettäisi koko vaihdantaketjun arvonlisäveron, ei vain yksittäisten yritysten. Muutos edellyttäisi myös uutta ilmoitus- ja valvontajärjestelmää. Vaikka tilapäisenäkin kokeiluna menettely toisi uusia kustannuksia yrityksille ja hallinnolle ja voisi lisätä rajat ylittävää petoksellista toimintaa.

Suomen Yrittäjät

Anna Lundén
johtaja